

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE IMOVINE ABV 2021

- Član 1. Značenje pojedinih pojmova
 Član 2. Ugovor o osiguranju; Pisani oblik komunikacije između ugovarača osiguranja i osiguravača
 Član 3. Osigurani slučaj
 Član 4. Zastupnici osiguranja
 Član 5. Trajanje osiguranja; Popust na trajanje osiguranja
 Član 6. Promena adrese i imena (pravnog lica) ugovarača osiguranja
 Član 7. Plaćanje premije i posledice neplaćanja premije
 Član 8. Dužnost prijavljivanja okolnosti značajnih za procenu rizika
 Član 9. Slučajevi u kojima osiguravač ne može da se poziva na netačnost ili nepotpunost prijave
 Član 10. Povećanje i smanjenje rizika
 Član 11. Obaveze ugovarača osiguranja i osiguranika pre nastupanja osiguranog slučaja
 Član 12. Obaveze ugovarača osiguranja i osiguranika nakon nastupanja osiguranog slučaja
 Član 13. Sprečavanje osiguranog slučaja i spašavanje
 Član 14. Prouzrokovanje osiguranog slučaja krivicom

- Član 15. Isplata naknade iz osiguranja
 Član 16. Ograničenje premije osiguranja; Nadosiguranje; Podosiguranje
 Član 17. Višestruko i dvostruko osiguranje; Samopridržaj (franšiza)
 Član 18. Naknadno smanjenje vrednosti
 Član 19. Uništenje (propast) osigurane stvari (predmeta osiguranja); Prepuštanje oštećene osigurane stvari
 Član 20. Otudjenje osigurane stvari
 Član 21. Osiguranje za tuđi račun ili za račun koga se tiče
 Član 22. Veštačenje štete
 Član 23. Rokovi zastarelosti kod ugovora o osiguranju
 Član 24. Promena uslova osiguranja i/ili premijskog sistema
 Član 25. Nadležnost u slučaju spora
 Član 26. Štete koje nisu pokrivenne osiguranjem
 Član 27. Primena uslova

Član 1. Značenje pojedinih pojmova

Pojedini pojmovi u ovim Opštim uslovima za osiguranje imovine ABV (u daljem tekstu: Opšti uslovi) imaju sledeća značenja:

Osiguravač: GRAWE osiguranje a.d.o. Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 115D, Novi Beograd (u daljem tekstu: osiguravač);

Podnosilac ponude: lice koje podnosi pisanu ponudu za zaključenje ugovora o osiguranju;

Ugovarač osiguranja: fizičko ili pravno lice koje sa osiguravačem zaključuje ugovor o osiguranju;

Osiguranik: lice čija je imovina i/ili imovinski interes osiguran i koje ima interes da se osiguran slučaj ne dogodi jer bi inače pretrpeo materijalni gubitak. Osiguraniku pripadaju sva prava iz osiguranja. Ako u polisi osiguranja nije drugačije navedeno, ugovarač osiguranja je ujedno i osiguranik.

Razdoblje osiguranja: razdoblje od jedne godine, ako ugovor o osiguranju nije zaključen na rok kraći od jedne godine. Na dan početka razdoblja osiguranja završava prethodno i započinje sledeće razdoblje osiguranja. Početak razdoblja osiguranja je naznačen na polisi osiguranja.

Premija: novčani iznos koji je ugovarač osiguranja dužan da plaća osiguravaču za svako razdoblje osiguranja na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju;

Suma osiguranja: najviši iznos obaveze osiguravača u slučaju nastupanja osiguranog slučaja, ako nije drugačije ugovoreno;

Prvi rizik: Kod osiguranja na prvi rizik suma osiguranja je unapred utvrđeni iznos koji po proceni može da pokrije iznos jednog ili više štetnih događaja. Osiguravač plaća naknadu u visini nastale štete, ali najviše do visine ugovorene sume osiguranja na prvi rizik i to u toku jedne osiguravajuće godine.

Polisa: dokument o zaključenom ugovoru o osiguranju koji izdaje osiguravač;

Osiguranje u paketu: istovremeno ugovaranje više različitih vrsta osiguranja. Svaka ugovorena vrsta osiguranja zadržava pravnu samostalnost i predstavlja samostalni ugovor o osiguranju. U polisi osiguranja je navedena premija za svaku pojedinačnu vrstu osiguranja.

Član 2. Ugovor o osiguranju; Pisani oblik komunikacije između ugovarača osiguranja i osiguravača

- Ponuda, polisa, ugovoreni opšti, dodatni i posebni uslovi osiguranja, klauzule i svi pisani dodaci ponudi i polisi su sastavni delovi ugovora o osiguranju.
- Svi dogovori, prijave, zahtevi i obaveštenja u vezi sa ugovorom o osiguranju moraju da budu u pisanom obliku. Izjave osiguravača su važeće samo ako su u pisanom obliku. Dopisi ugovarača osiguranja i osiguranika dostavljeni u pisanom obliku smatraju se primljenim kada budu dostavljeni u sedište osiguravača.
- Ugovor o osiguranju se zaključuje na osnovu pisane ponude ugovarača osiguranja za zaključenje ugovora o osiguranju. Ugovor o osiguranju može zaključiti svako lice koje ima interes da se osiguran slučaj ne dogodi, pošto bi inače pretrpeo materijalni gubitak.
- Ako osiguravač u roku od 8 dana od dana prijema ponude ne odbije ponudu koja ne odstupa od njegovih uslova za predloženo osiguranje, smatra se da je osiguravač prihvatio ponudu i da je ugovor zaključen. U tom slučaju, ugovor se smatra zaključenim od dana kada je ponuda stigla osiguravaču.
- Osiguravač ima pravo nakon prijema ponude za zaključenje ugovora o osiguranju da zatraži od podnosioca ponude dodatne podatke, ispravke i objašnjenja. U tom slučaju se smatra da je ponuda za osiguranje stigla osiguravaču tek onda kada osiguravač dobije sve zatražene dodatne podatke, ispravke i objašnjenja.
- Ako osiguravač izjavi da prihvata ponudu i istovremeno predloži izmene i/ili dopune, ugovor o osiguranju se smatra zaključenim od dana kada se ugovarač osiguranja pisanim putem saglasio sa predloženim izmenama i/ili dopunama. Odredbe prethodnih tačke 5. i 6. se primenjuju i kada se vrši izmena i/ili dopuna već zaključenog ugovora o osiguranju.
- Ako na osnovu podataka na ponudi osiguravač proceni povećan rizik, osiguravač ima pravo da odbije ponudu ili predloži povećanje premije srazmerno povećanom riziku. Ako ugovarač osiguranja ne želi da prihvati predlog osiguravača, ima pravo da zatraži povrat

premijske u roku od 8 dana od dana obaveštenja osiguravača o odbijanju predloga za povećanje premije.

- Ugovarač osiguranja ima pravo da odustane od ponude i zatraži povrat premije u roku od 8 dana od dana kada je ponuda stigla osiguravaču.
- Ugovarač osiguranja svojim potpisom na ponudi potvrđuje da mu je uručena jedna kopija ponude koja se smatra sastavnim delom ugovora o osiguranju. Ako je ugovaraču osiguranja polisa dostavljena poštom ili na neki drugi način, a podaci na polisi ne odstupaju od podataka navedenih na ponudi, potpis ugovarača osiguranja na ponudi smatraće se potpisom na polisi.

Član 3. Osigurani slučaj

- Osigurani slučaj je budući događaj, koji je neizvestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja ili osiguranika.
- Ugovor o osiguranju je ništav ako je u trenutku njegovog zaključenja već nastao osiguran slučaj, ili je osiguran slučaj bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će da nastupi, ili je već tada bila prestala mogućnost da osiguran slučaj nastane.
- Ako je ugovoreno da će osiguranjem biti obuhvaćeno određeno razdoblje koje prethodi zaključenju ugovora, ugovor će biti ništav samo ako je u trenutku njegovog zaključenja zainteresovanoj strani bilo poznato da se osiguran slučaj već dogodio, odnosno da je već tada bila otpala mogućnost da se dogodi.

Član 4. Zastupnici osiguranja

Zastupnici osiguravača su ovlašćeni da podnosioca ponude odnosno ugovarača osiguranja savetuju o proizvodima osiguravača i da mu daju obaveštenja potrebna za podnošenje ponude za zaključenje ugovora o osiguranju.

Zastupnici nisu ovlašćeni da u ime i za račun osiguravača zaključuju ugovore o osiguranju, ugovaraju izmene ugovora ili produženje njihovog važenja, izdaju polisu osiguranja, naplaćuju premije, primaju izjave upućene osiguravaču, niti da daju izjave koje na bilo koji način obavezuju osiguravača.

Član 5. Trajanje osiguranja; Popust na trajanje osiguranja

- Trajanje osiguranja je određeno ugovorom o osiguranju i navedeno na polisi.
- Osiguravajuće pokrivanje počinje na dan i u sat koji su kao početak osiguranja navedeni na polisi, pod uslovom da je do tada plaćena premija ili prva rata premije.
- Osiguravajuće pokrivanje prestaje na dan i sat koji su kao istek osiguranja navedeni na polisi.
- Ako trajanje osiguranja nije određeno ugovorom, svaka strana može da raskine ugovor sa danom dospeća premije, obaveštavajući pisanim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre dospeća premije. Datum dospeća premije za svako razdoblje osiguranja je uvek prvi u mesecu u kome ističe ugovor o osiguranju.
- Ako je osiguranje zaključeno na vreme duže od pet godina, onda svaka strana po isteku ovog roka uz otkazni rok od šest meseci, pisanim putem može da izjavi drugoj strani da raskida ugovor.
- Ako je ugovor o osiguranju zaključen za razdoblje kraće od godinu dana, onda se za svaki započeti mesec trajanja ugovora obračunava 10% od godišnje premije, najmanje 20% od godišnje premije, ali najviše do iznosa jedne godišnje premije (obračun premije po principu "pro scala").

Meseci	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Procenat godišnje bruto premije	20	30	40	50	60	70	80	90	100

7. Ako je ugovor o osiguranju zaključen za period kraći od jedne godine, a bude pre vremena raskinut, postoji obaveza osiguravača da ugovaraču osiguranja vrati premiju za neiskorišćeni period trajanja osiguranja. U tom slučaju obračun premije za povrat se vrši po principu "pro-scala".
8. Ako je ugovor o osiguranju zaključen za period duži od jedne godine, a bude pre vremena raskinut, postoji obaveza osiguravača da ugovaraču osiguranja vrati premiju za neiskorišćeni period trajanja osiguranja po principu "pro-rata".
9. Ako je osiguravač odobrio popust ugovaraču osiguranja zbog toga što je zaključio ugovor o višegodišnjem osiguranju, ugovarač osiguranja je dužan da osiguravaču vrati iznos premije, koja mu je u vidu popusta bila umanjena, ako dođe do raskida ugovora o osiguranju na zahtev ugovarača osiguranja. Ugovarač osiguranja je dužan da uplati premiju osiguravaču u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja o plaćanju premije.

Član 6.

Promena adrese i imena (pravnog lica) ugovarača osiguranja

1. Ugovarač osiguranja je u obavezi, bez odlaganja, da obavesti osiguravača o svakoj promeni prebivališta, adrese stanovanja, sedišta, odnosno adrese pravnog lica na koju je zatražio da mu se dostavljaju sva obaveštenja u pisanom obliku od strane osiguravača.
2. Ugovarač osiguranja je u obavezi, bez odlaganja, da obavesti osiguravača o svakoj promeni imena, odnosno naziva pravnog lica.
3. U slučaju kršenja odredbe iz stava 1. ovog člana dostava svih obaveštenja u pisanom obliku upućenih od strane osiguravača smatraće se uredno obavljenom istekom roka od 8 dana od dana kada su obaveštenja u pisanoj formi preporučenom poštom upućena na poslednju poznatu adresu ugovarača osiguranja. Odredbe ovog stava se na odgovarajući način primenjuju i u slučaju kršenja odredbe iz stava 2. ovog člana.
4. Ako je ugovarač osiguranja sa osiguravačem ugovorio komunikaciju putem elektronske pošte (e-mail), onda je ugovarač osiguranja u obavezi, bez odlaganja, da obavesti osiguravača o promeni adrese elektronske pošte. Dostava svih obaveštenja elektronskim putem se smatra izvršenim pod uslovom da je takvim načinom dostavljanja moguće da se obezbedi povratni podatak da je lice primilo pismeno. Potvrda o prijemu pismena predstavlja odštampani elektronski zapis o danu i času kada je uređaj za elektronski prenos podataka zabeležio da je pismeno poslato primaocu, naziv pošiljaoca i primaoca i naziv pismena.

Član 7.

Plaćanje premije i posledice neplaćanja premije

1. Ugovarač osiguranja je u obavezi da plati premiju, ali osiguravač je u obavezi da primi uplatu premije od svakog lica koje ima pravni interes da premija bude plaćena.
2. Premija se plaća unapred za svako razdoblje osiguranja. Moguće je ugovoriti plaćanje premije u ratama, pri čemu osiguravač ima pravo da obračuna doplatak na premiju. Ako je ugovoreno plaćanje premije u ratama, broj rata je naznačen na ponudi i polisi.
3. Ugovarač osiguranja je u obavezi da premiju plati na račun osiguravača o sopstvenom trošku. Ako se premija plaća preko pošte, banke ili nekog drugog pružaoca platne usluge, smatraće se da je premija plaćena dana kada je uplata evidentirana na račun osiguravača.
4. Premija za prvo razdoblje osiguranja, odnosno prva rata premije se plaća prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, a u svakom slučaju pre početka osiguranja. Osiguravajuće pokrće počinje plaćanjem prve premije, odnosno prve rate premije, ali ne pre dana koji je na polisi naveden kao početak trajanja osiguranja. Iznos i datum dospeća sledećih premija, odnosno rata premija je naznačen na polisi.
5. Ugovarač osiguranja je u obavezi da uz premiju plati sve poreze, doprinose i ostale troškove predviđene zakonom.
6. Ako ugovarač osiguranja zakasni sa plaćanjem premije osiguravač ima pravo da obračuna zakonske zatezne kamate (od dana dospeća premije do dana uplate premije).
7. Ako ugovarač osiguranja ne plati premiju ili rate premija na vreme ili ako ugovor o osiguranju bude pre vremena raskinut, sve neplaćene premije ili rate premija za osiguravajuće razdoblje koje je u toku dospevaju odmah na naplatu.
8. Ako ugovarač osiguranja zakasni sa plaćanjem premije, nakon uplate premije, najpre se podmiruju zatezne kamate, a zatim i neplaćene premije, počev od onih premija, odnosno rata premije koje su najranije dospеле. Kod osiguranja u paketu, u slučaju delimičnog plaćanja premije, uplaćeni iznos se srazmerno raspoređuje na svaku od ugovorenih vrsta osiguranja.
9. Osiguravač ima pravo da iznos dospеле premije ili nekog drugog dospelog potraživanja iz ugovora o osiguranju (zatezne kamate i drugo) odbije od iznosa koji je u obavezi da isplati ugovaraču osiguranja ili nekom trećem licu.
10. Ako ugovarač osiguranja premiju koja je dospela nakon zaključenja ugovora o osiguranju ne plati do dospelosti, niti to učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu po isteku roka od 30 dana. Rok od 30 dana počinje od trenutka kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premije. Takođe, taj rok ne može da istekne pre nego što protekne trideset dana od dospelosti premije. U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje ako premija ne bude plaćena u roku od godine dana od dospelosti.

Član 8.

Dužnost prijavljivanja okolnosti značajnih za procenu rizika

1. Ugovorom o osiguranju se utvrđuju obaveze ugovarača osiguranja kojima se on obavezuje na određene postupke, radnje i odricanja. Lica koja su na odgovornim funkcijama u pravnim licima imaju istovetnu odgovornost u ugovoru o osiguranju kao ugovarač osiguranja.

2. Prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, ugovarač osiguranja je u obavezi da osiguravaču tačno i u potpunosti prijavi sve okolnosti koje su od značaja za procenu, odnosno preuzimanje rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate. Važnima se smatraju sve one okolnosti koje bi mogle da utiču na osiguravača da zaključi ugovor o osiguranju, odnosno da ga zaključi prema ugovorenim uslovima. Važnim okolnostima se, u svakom slučaju, smatraju i one okolnosti za koje je osiguravač postavio pitanja u pisanom obliku.
3. Ako je ugovarač osiguranja namerno učinio netačnu prijavu ili namerno prečutao neku okolnost takve prirode da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, osiguravač može da zahteva poništenje ugovora. U slučaju poništenja ugovora iz navedenih razloga, osiguravač ima pravo da zadrži naplaćene premije, kao i da naplati premije za razdoblje do dana podnošenja zahteva za poništenje ugovora. Ako je ovakvo postupanje ugovarača osiguranja dovelo do nastanka osiguranog slučaja, osiguravač, u skladu sa zakonskim odredbama, nema obavezu isplate naknade iz osiguranja.
4. Pravo osiguravača da zahteva poništenje ugovora o osiguranju prestaje ako on u roku od tri meseca od dana saznanja za netačnost prijave ili prećutkivanje ne izjavi ugovaraču osiguranja da namerava da koristi to pravo. Ako je osiguranjem obuhvaćeno više predmeta osiguranja, ugovor može da ostane na snazi za one predmete osiguranja na koje se ne odnosi namerno data netačna prijava ili prećutana okolnost ugovarača osiguranja.
5. Ako ugovarač osiguranja nije namerno učinio netačnu prijavu ili je propustio dati dužno obaveštenje, osiguravač može, po svom izboru, izjaviti da raskida ugovor o osiguranju ili da predloži povećanje premije srazmerno većem riziku. Izjava osiguravača o raskidu ugovora ili predlog za povećanje premije mora da usledi u roku od mesec dana od saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave i to isključivo pisanim putem.
 - 5.1. U slučaju raskida ugovora, ugovor o osiguranju prestaje nakon isteka roka od 14 dana od kada je osiguravač saopštio ugovaraču osiguranja svoju izjavu o raskidu. U tom slučaju, osiguravač je u obavezi da vrati deo premije za vreme do kraja tog razdoblja osiguranja. U slučaju predloga osiguravača da se poveća premija, raskid nastupa po samom zakonu, ako ugovarač osiguranja ne prihvati predlog u roku od 14 dana od dana kada ga je primio.
 - 5.2. Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je utvrđena netačnost ili nepotpunost prijave, ili nakon toga, ali pre raskida ugovora, odnosno pre postizanja sporazuma o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmeri između stope plaćenih premija i stope premija koje bi trebalo da budu plaćene prema stvarnom riziku.
6. Odredbe iz prethodnih tačaka o posledicama netačne prijave ili prećutkivanja okolnosti od značaja za procenu rizika primenjuju se i u slučajevima osiguranja zaključenih u ime i za račun drugoga, ili u korist trećeg, ili za tuđi račun, ili za račun koga se tiče, ako su ova lica znala za netačnost prijave ili prećutkivanje okolnosti od značaja za procenu rizika.

Član 9.

Slučajevi u kojima osiguravač ne može da se poziva na netačnost ili nepotpunost prijave

1. Osiguravač kome su u trenutku zaključenja ugovora bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su od značaja za procenu rizika, a koje je ugovarač osiguranja netačno prijavio ili prećutao, ne može da se poziva na netačnost prijave ili prećutkivanje.
2. Isto važi i u slučaju kada je osiguravač saznao za te okolnosti za vreme trajanja osiguranja, a nije koristio zakonska ovlašćenja.

Član 10.

Povećanje i smanjenje rizika

1. Ugovarač osiguranja je dužan da obavesti osiguravača o svakoj promeni okolnosti koja može da bude od značaja za procenu rizika.
2. Ugovarač osiguranja ne sme nakon zaključenja ugovora o osiguranju da utiče na povećanje rizika, niti da dozvoli da do toga dođe činjenjem ili nečinjenjem trećeg lica.
3. Ugovarač osiguranja je u obavezi bez odlaganja, pisanim putem, da obavesti osiguravača o svakom povećanju rizika, ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom. Ako je povećanje rizika nastupilo bez njegovog učešća u obavezi je da, pisanim putem, obavesti osiguravača u roku od 14 dana od dana kada je saznao za povećanje rizika. Povećanjem rizika se smatra svaka okolnost koja je mogla da utiče na osiguravača da zaključi ugovor o osiguranju, odnosno da ga zaključi prema ugovorenim uslovima.
4. Ako je povećanje rizika toliko da osiguravač ne bi zaključio ugovor o osiguranju da je takvo stanje postojalo u trenutku njegovog zaključenja, osiguravač može da raskine ugovor.
5. Ako je povećanje rizika toliko da bi osiguravač zaključio ugovor o osiguranju za veću premiju da je takvo stanje postojalo u trenutku zaključenja ugovora, osiguravač može da predloži ugovaraču osiguranja novu stopu premije. Ako ugovarač osiguranja ne pristane na novu stopu premije u roku od 14 dana od dana prijema predloga nove stope, ugovor prestaje po samom zakonu.
6. Ako se osigurani slučaj dogodi pre nego što je osiguravač obavešten o povećanju rizika ili nakon što je obavešten o povećanju rizika, ali pre nego što je ugovor raskinuo ili postigao sporazum sa ugovaračem osiguranja o povećanju premije, osiguravač ima obavezu da isplati naknadu iz osiguranja srazmerno uplaćenoj premiji i premiji koja bi trebala da bude plaćena zbog povećanog rizika.
7. Ugovor ostaje na snazi i osiguravač ne može da koristi ovlašćenja da predloži ugovaraču osiguranja novu stopu premije ili da raskine ugovor, ako ne iskoristi ta ovlašćenja u roku od mesec dana od kada je na ma koji način saznao za povećanje rizika ili ako još pre isteka tog roka na neki način pokaže da pristaje na produženje ugovora (ako primi premiju, isplati naknadu za osigurani slučaj koji se desio posle tog povećanja i slično).
8. Odredbe ovog člana se primenjuju i na povećanje rizika koje se dogodilo u vremenu između podnošenja ponude za osiguranje imovine prihvatanja ponude od strane osiguravača, a koji osiguravaču nisu bili poznati u trenutku prihvatanja ponude.

9. Ako nakon zaključenja ugovora o osiguranju dođe do smanjenja rizika, ugovarač osiguranja ima pravo da zahteva odgovarajuće smanjenje premije, računajući od dana kada je obavestio osiguravača o smanjenju rizika.
Ako osiguravač ne pristane na smanjenje premije, ugovarač osiguranja može da raskine ugovor o osiguranju.

Član 11.

Obaveze ugovarača osiguranja i osiguranika pre nastupanja osiguranog slučaja

1. Ugovarač osiguranja je u obavezi da preduzme zakonom propisane, ugovorene i sve ostale mere potrebne da se spreči nastupanje osiguranog slučaja i ne sme da dopusti njihovo kršenje od strane trećih lica.
2. Ako ugovarač osiguranja prekrši navedene obaveze namerno ili grubom nepažnjom, osiguravač se oslobađa obaveze isplate naknade.
3. Ako ugovarač osiguranja ne ispuni obavezu smanjenja rizika ili sprečavanja povećanja rizika, osiguravač ne može da se pozove na svoje zakonsko pravo oslobađanja obaveze isplate naknade, ako to neispunjenje obaveze nije uticalo na nastupanje osiguranog slučaja ili iznos naknade osiguravača.

Član 12.

Obaveze ugovarača osiguranja i osiguranika nakon nastupanja osiguranog slučaja

1. Kada nastupi osigurani slučaj ugovarač osiguranja je u obavezi da postupi na sledeći način:
 - 1.1. da bez odlaganja preduzme sve što je razumno i u njegovoj moći da se ograniče i umanje štetne posledice osiguranog slučaja pridržavajući se uputstava osiguravača. On je u obavezi, kada je to moguće, da od osiguravača zatraži uputstva o postupanju (obaveza smanjenja štete);
 - 1.2. da bez odlaganja, ali najkasnije u roku od tri dana od dana saznanja, obavesti osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja (obaveza prijave štete);
 - 1.3. da prijavi osiguravaču svaku okolnost koja je potrebna za utvrđivanje postojanja obaveze osiguravača ili njenog iznosa. Sve potrebne pisane dokaze (npr. računi, zapisnici, potvrde i drugo) osiguranik je u obavezi da o sopstvenom trošku dostavi osiguravaču, na njegov zahtev (obaveza utvrđivanja štete);
 - 1.4. da prijavi osigurani slučaj nadležnoj policijskoj stanici, kada je to potrebno u skladu sa okolnostima slučaja, kada je ugovoreno uslovima osiguranja ili određeno propisom;
 - 1.5. da preduzme ostale radnje u skladu sa uslovima osiguranja.
2. Ako ugovarač osiguranja nakon nastupanja osiguranog slučaja ne ispuni neku od propisanih ili ugovorenih obaveza, u obavezi je da osiguravaču nadoknadi štetu koja je nastala zbog tog neispunjenja. U tom slučaju, osiguravač nema obavezu da isplati onaj deo štete koji je nastao zbog neispunjenja obaveze od strane ugovarača osiguranja.
3. Ako osiguravač nije u mogućnosti da utvrdi postojanje osiguranog slučaja ili iznosa naknade zbog namerne ili grubom nepažnjom izazvanog neispunjenja jedne od obaveza ugovarača osiguranja nakon nastupanja osiguranog slučaja, onda osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu.

Član 13.

Sprečavanje osiguranog slučaja i spašavanje

1. Ugovarač osiguranja je u obavezi da preduzme zakonom propisane, ugovorene i sve ostale mere potrebne da se spreči nastupanje osiguranog slučaja, a ako osigurani slučaj nastupi, dužan je da preduzme sve što je u njegovoj moći da se ograniče njegove štetne posledice.
2. Osiguravač je dužan da nadoknadi troškove, gubitke, kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost od nastanka osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posledice, čak i onda ako su ti pokušaji ostali bez uspeha. Ova odredba važi samo ako je ugovarač osiguranja postupio u skladu sa odredbama člana 11. i 12. ovih uslova, ili po nalogu, odnosno uz saglasnost osiguravača.
3. Osiguravač je dužan da isplati naknadu opisanu u tački 2. ovog člana, čak i ako ona, zajedno sa naknadom za nastalu štetu, prelazi sumu osiguranja.
4. Ako ugovarač osiguranja ne ispuni svoju obavezu sprečavanja osiguranog slučaja ili obavezu spasavanja, a za to nema opravdan razlog, obaveza osiguravača se umanjuje za onoliko za koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjenja.

Član 14.

Prouzrokovanje osiguranog slučaja krivicom

1. Ako ugovarač osiguranja, odgovorno lice kod pravnog lica ugovarača osiguranja ili osiguranik prouzrokuje štetu namerno ili prevarom osiguravač se oslobađa obaveze isplate naknade za štetu koja je nastala.
2. Ako ugovarač osiguranja, odgovorno lice kod pravnog lica ugovarača osiguranja ili osiguranik zbog grube nepažnje krši obaveze koje ima posle nastupanja osiguranog slučaja i osiguravač zbog toga ne može da utvrdi postojanje ili obim štete, onda se osiguravač oslobađa svih obaveza za taj osigurani slučaj.
3. Ako obaveza lica iz tačke 2. ovog člana nije prekršena namerno ili grubom nepažnjom, onda je osiguravač u obavezi da isplati naknadu za taj osigurani slučaj.
4. Takođe, ako obaveza lica iz tačke 2. ovog člana nije prekršena sa namerom da se utiče na obavezu osiguravača da isplati naknadu ili da bi se uticalo na utvrđivanje okolnosti koje su značajne za obavezu isplate naknade, onda je osiguravač u obavezi da isplati

naknadu, ali pod uslovom da to kršenje ne utiče na utvrđivanje osiguranog slučaja, niti na utvrđivanje ili obim naknade koji je obavezujući za osiguravača.

Član 15.

Isplata naknade iz osiguranja

1. Kada nastupi osigurani slučaj osiguravač je u obavezi da isplati naknadu ili sumu određenu ugovorom o osiguranju u roku od 14 dana, računajući od dana kada je osiguravač dobio obaveštenje da se osigurani slučaj dogodio.
2. Ako je za utvrđivanje postojanja obaveze osiguravača ili njenog iznosa potrebno određeno vreme, rok iz tačke 1. ovog člana počinje da teče od dana kada je utvrđeno postojanje obaveze osiguravača i iznos naknade.
3. Ako iznos obaveze osiguravača ne bude utvrđen u roku iz tačke 1. ovog člana, osiguravač je u obavezi, bez odlaganja, da isplati iznos nespornog dela svoje obaveze na ime predujma.
4. Rok iz prethodnih tačaka ovog člana neće se primenjivati sve dok je zbog krivice ugovarača osiguranja i osiguranika onemogućeno utvrđivanje obaveze osiguravača ili iznosa naknade.
5. Osiguravač ima pravo da odloži isplatu naknade iz osiguranja:
 - 5.1. dok mu se ne dostavi sva potrebna dokumentacija kojom se utvrđuje postojanje osiguranog slučaja i iznosa naknade;
 - 5.2. ako postoji sumnja u ovlašćenje podnosioca odštetnog zahteva da primi isplatu, sve dok ne podnese potrebne dokaze;
 - 5.3. ako je povodom nastupanja osiguranog slučaja protiv ugovarača osiguranja ili drugog podnosioca odštetnog zahteva pokrenuta krivična istraga, krivični ili prekršajni postupak, sve do završetka tog postupka.

Član 16.

Ograničenje premije osiguranja; Nadosiguranje; Podosiguranje

1. Zaključenjem ugovora o osiguranju, sve dok su okolnosti nepromenjene, vrednost osigurane stvari predstavlja njenu osiguranu vrednost.
2. Osiguranje obuhvata izgubljeni dobit od stvari samo ako je to posebno ugovoreno.
3. Ako je ugovor o osiguranju zaključen za skup stvari, onda osiguranje važi za svaku pojedinačnu stvar koja je sastavni deo tog skupa.
4. Ako se prilikom zaključenja ugovora o osiguranju jedna strana posluži prevarom i tako ugovori sumu osiguranja veću od stvarne vrednosti osigurane stvari (nadosiguranje), druga strana može da traži poništenje ugovora. U slučaju poništenja ugovora osiguravač ima pravo da zadrži i naplati premije za razdoblje do dana poništenja ugovora, ali je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja do stvarne vrednosti osigurane stvari, ako je do tog dana nastupio osigurani slučaj.
Ako je ugovorena suma osiguranja veća od vrednosti osigurane stvari, onda osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu veću od stvarnog iznosa štete.
5. Ako je ugovorena suma osiguranja veća od vrednosti osigurane stvari, a pritom nijedna strana nije postupila nesavesno, ugovor o osiguranju ostaje na snazi, suma osiguranja se smanjuje do stvarne vrednosti osigurane stvari, a premije se srazmerno smanjuju.
6. Ako je ugovorena suma osiguranja u početku odnosnog perioda osiguranja manja od vrednosti osigurane stvari (podosiguranje), onda osiguravač naknadu iz osiguranja smanjuje srazmerno odnosu ugovorene sume osiguranja i vrednosti osigurane stvari u trenutku nastupanja osiguranog slučaja.
 - 6.1. Osiguravač je dužan dati potpunu naknadu sve do iznosa sume osiguranja, ako je ugovoreno da odnos između vrednosti stvari i sume osiguranja nema značaja za određivanje naknade.
7. Osigurana vrednost može da se utvrdi dogovorno na jedan određeni iznos. Taj dogovoreni iznos važi kao vrednost koju osigurana stvar ima u trenutku nastupanja osiguranog slučaja, osim ako je taj iznos znatno viši od stvarne vrednosti osigurane stvari. Bez obzira na to da li je dogovorena vrednost znatno veća od osigurane vrednosti, osiguravač isplaćuje naknadu iz osiguranja srazmerno odnosu između osigurane vrednosti i dogovorene vrednosti.

Član 17.

Višestruko i dvostruko osiguranje; Samopridržaj (franziza)

1. Ako je ugovarač osiguranja zaključio ugovor o osiguranju kod dva ili više osiguravača od istog rizika, za isti interes i za isto vreme, ali tako da zbir suma osiguranja ne prelazi vrednost osigurane stvari (višestruko osiguranje), onda svaki osiguravač odgovara za izvršenje obaveza nastalih iz ugovora koji je on zaključio i to u potpunosti.
2. Ako je ugovarač osiguranja zaključio ugovor o osiguranju kod dva ili više osiguravača od istog rizika, za isti interes i za isto vreme, ali zbir suma osiguranja prelazi vrednost osigurane stvari (dvostruko osiguranje), a pritom ugovarač osiguranja nije postupio nesavesno, sva osiguranja su punovažna i svaki osiguravač ima pravo na ugovorenu premiju za razdoblje osiguranja koje je u toku. U tom slučaju, ugovarač osiguranja ima pravo da zahteva od svakog pojedinačnog osiguravača naknadu prema ugovoru zaključenom sa njim, ali ne više od ukupnog iznosa štete.
3. Kada se dogodi osigurani slučaj, ugovarač osiguranja je dužan da o tome obavesti svakog osiguravača istog rizika, kao i da im navede nazive i adrese ostalih osiguravača i sume osiguranja pojedinih ugovora zaključenih sa njima.
4. Po isplati naknade osiguraniku svaki osiguravač snosi deo naknade u srazmeri u kojoj stoji suma osiguranja na koju se on obavezao prema ukupnom zbiru suma osiguranja. Osiguravač koji je platio više ima pravo da zahteva od ostalih osiguravača naknadu više plaćenog.
5. Ako je neki ugovor zaključen bez naznačene sume osiguranja ili uz neograničeno pokriće, onda se smatra kao ugovor zaključen na najvišu sumu osiguranja.

6. Za deo osiguravača koji ne može da plati, odgovaraju ostali osiguravači srazmerno svojim delovima.
7. Ako je ugovarač osiguranja zaključio ugovor o osiguranju kojim je nastalo dvostruko osiguranje, on može, u roku od mesec dana od kada je saznao za to osiguranje, da zahteva odgovarajuće sniženje sume osiguranja i premije kasnijeg osiguranja, pri čemu osiguravač zadržava primljene premije i ima pravo na premiju za tekući period. Ovo važi ako ugovarač osiguranja nije znao za ranije zaključeno osiguranje, bez obzira na to da li je ranije osiguranje zaključio on ili neko drugi.
8. Ako je do dvostrukog osiguranja došlo zbog smanjenja vrednosti osiguranih stvari za vreme trajanja osiguranja, ugovarač osiguranja ima pravo na odgovarajuće smanjenje sume osiguranja i premije, počev od dana kada je zahtev za smanjenje dostavio osiguravaču.
9. Ako je pri nastanku dvostrukog osiguranja ugovarač osiguranja postupio nesavesno, onda svaki osiguravač može da traži poništenje ugovora, da zadrži primljene premije i da zahteva nesmanjenu premiju za takući period.
10. Ako je ugovoreno da ugovarač osiguranja sam snosi jedan deo štete (samopridržaj, franšiza), onda se naknada iz osiguranja umanjuje za ugovoreni samopridržaj (učesće u šteti), a taj deo ne sme da bude osiguran kod drugog osiguravača.

Član 18. **Naknadno smanjenje vrednosti**

Ako se osigurana vrednost smanji za vreme trajanja osiguranja, svaka ugovorna strana ima pravo na odgovarajuće smanjenje sume osiguranja i premije, počev od dana kada je svoj zahtev za smanjenje saopštila drugoj strani.

Član 19. **Uništenje (propast) osigurane stvari (predmeta osiguranja); Prepuštanje oštećene osigurane stvari**

1. Ako osigurana stvar bude uništena pre početka osiguranja, ugovarač osiguranja nema obavezu plaćanja premije, a osiguravač je u obavezi da vrati ugovaraču osiguranja iznos naplaćene premije.
2. Ako osigurana stvar propadne za vreme trajanja osiguranja zbog nekog događaja koji nije predviđen u ugovoru o osiguranju, ugovor o osiguranju prestaje da važi u odnosu na tu osiguranu stvar danom njenog uništenja. Osiguravač je u obavezi da vrati ugovaraču osiguranja deo premije srazmerno preostalom vremenu trajanja osiguranja. Ova obaveza dospeva u roku od 8 dana od kada je osiguravač primio pisano obaveštenje ugovarača osiguranja o propasti osigurane stvari.
3. Ako osigurana stvar bude uništena za vreme trajanja osiguranja, zbog nekog događaja koji je predviđen u ugovoru o osiguranju, osiguravaču pripada ceo iznos premije za tekuće razdoblje osiguranja.
4. Kada jedna od više stvari obuhvaćenih jednim ugovorom o osiguranju propadne zbog nekog događaja koji nije predviđen ugovorom o osiguranju, ugovor važi i dalje za ostale osigurane stvari, uz izmene zbog smanjenja obima osiguranih stvari.
5. Ako nije drugačije ugovoreno, osiguranik nema pravo nakon nastanka osiguranog slučaja da prepusti osiguravaču oštećenu stvar i da od njega zahteva isplatu punog iznosa sume osiguranja.

Član 20. **Otuđenje osigurane stvari**

1. Ako ugovarač osiguranja proda ili na neki drugi način otuđi osigurane stvari, prava i obaveze ugovarača osiguranja prelaze po samom zakonu na novog vlasnika (pribavilac).
2. Ako je otuđen samo jedan deo osiguranih stvari koje u pogledu osiguranja, nisu odvojena celina, ugovor o osiguranju za otuđene stvari prestaje po samom zakonu.
3. Ako se zbog otuđenja stvari poveća ili smanji verovatnoća da će nastati osigurani slučaj, onda se primenjuju opšte odredbe o povećanju ili smanjenju rizika.
4. Ugovarač osiguranja koji ne obavesti osiguravača da je osigurana stvar otuđena, ostaje u obavezi da plaća premije koje dospevaju i posle dana otuđenja. Ugovarač osiguranja treba da obavesti osiguravača o otuđenju osigurane stvari u roku od 8 dana od dana otuđenja.
5. Osiguravač i novi vlasnik osigurane stvari (pribavilac) mogu da odustanu od osiguranja uz otkazni rok od 15 dana, s tim što su u obavezi da otkaz podnesu najkasnije u roku od 30 dana od dana saznanja za otuđenje.
6. Odredbe ovog člana se primenjuju i kod prodaje osigurane stvari u postupku prinudnog izvršenja.
7. Osiguravač može da prizna pravo na naknadu iz osiguranja tek onda kada je obavešten o otuđenju osigurane stvari.

Član 21. **Osiguranje za tuđi račun ili za račun koga se tiče**

1. U slučaju osiguranja za tuđi račun ili za račun koga se tiče, obaveza plaćanja premije i ostale obaveze iz ugovora je dužan izvršavati ugovarač osiguranja, ali on ne može vršiti prava iz osiguranja, čak i kada drži polisu bez pristanka lica čiji je interes osiguran i kome ona pripadaju.
2. Ugovarač osiguranja nije u obavezi da preda polisu zainteresovanom licu sve dok mu ne budu nadoknađene premije koje je isplatio osiguravaču kao i troškovi ugovora. Ugovarač osiguranja ima pravo prvenstvene naplate ovih potraživanja iz dugovane naknade, kao i pravo da zahteva njihovu isplatu neposredno od osiguravača.
3. Ako je prema zakonskim odredbama, uslovima osiguranja i drugim odredbama ugovora o osiguranju postupanje ugovarača osiguranja od određene pravne važnosti, onda se kod osiguranja za tuđi račun ili za račun koga se tiče postupci osiguranika izjednačuju sa postupcima ugovarača osiguranja. Sve obaveze ugovarača osiguranja, osim obaveze

plaćanja premije, važe i za osiguranika. Osiguravač može istaći svakom korisniku osiguranja za tuđi račun sve prigovore koje na osnovu ugovora o osiguranju ima pravo prema ugovaraču osiguranja.

4. Ako je osiguranje zaključeno za račun lica na koje se osiguranje odnosi ili ako po ugovoru nije bitno da li je osiguranje zaključeno za svoj ili tuđi predmet osiguranja, pa se ustanovi da je osiguran tuđi predmet, u skladu sa tim se primenjuju odredbe ovog člana.
5. Ko zaključi ugovor o osiguranju u ime drugoga bez ovlašćenja, odgovara osiguravaču za obaveze iz ugovora sve dok ga onaj u čije ime je ugovor zaključen ne odobri. Ugovor se može odobriti i pošto se dogodio osigurani slučaj. Ako je odobrenje odbijeno, ugovarač osiguranja dužuje premiju za period osiguranja u kome je osiguravač obavešten o odbijanju odobrenja.

Član 22. **Veštačenje štete**

1. Postupak veštačenja može da se sprovede ako to zatraži jedna od ugovornih strana. U postupku veštačenja mogu da se utvrđuju samo sporne činjenice koje u svakom pojedinačnom slučaju utvrđuju osiguravač i osiguranik.
2. Postupak veštačenja određuju u svakom pojedinačnom slučaju osiguranik i osiguravač pismenim sporazmom pri čemu važe sledeće odredbe:
 - 2.1. Svaka ugovorna strana pismeno imenuje veštaka. Za veštake se mogu imenovati lica koja nisu u radnom odnosu sa osiguravačem, odnosno osiguranikom.
 - 2.2. Oba imenovana veštaka, pre početka veštačenja, biraju trećeg veštaka koji ima funkciju predsedavajućeg (arbitra). Mišljenje predsedavajućeg (arbitra) je obavezujuće za obe strane.
 - 2.3. Svaka ugovorna strana sama snosi troškove za svog veštaka. Troškove za predsedavajućeg (arbitra) snose obe strane, po pola.
3. Iznos naknade se obračunava na osnovu odluke veštaka ili predsedavajućeg (arbitra).
4. Za vreme postupka veštačenja sve zakonske i ugovorne obaveze ugovarača osiguranja nakon nastupanja osiguranog slučaja ostaju na snazi.
5. Osiguravač i ugovarač osiguranja mogu sporazumno da se dogovore da samo jedan veštak donese obavezujuću odluku.

Član 23. **Rokovi zastarelosti kod ugovora o osiguranju**

Zastarelost potraživanja iz ugovora o osiguranju imovine koji je zaključen u skladu sa ovim uslovima regulisana je odgovarajućim zakonskim odredbama.

Član 24. **Promena uslova osiguranja i/ili premijskog sistema**

1. Ako osiguravač promeni uslove osiguranja i/ili premijski sistem, mora pisanim putem, da o tome obavesti ugovarača osiguranja najkasnije 60 dana pre isteka tekućeg razdoblja osiguranja.
2. Ugovarač osiguranja ima pravo da u roku od 60 dana nakon što je dobio obaveštenje, otkáže ugovor o osiguranju. U tom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje da važi po isteku tekućeg razdoblja osiguranja.
3. Ako ugovarač osiguranja ne otkáže ugovor o osiguranju u navedenom roku, onda se početkom sledeće osiguravajuće godine ugovor o osiguranju menja u skladu sa novim uslovima osiguranja i/ili promenjenim premijskim sistemom.

Član 25. **Nadležnost u slučaju spora**

U slučaju spora nadležan je sud u mestu sedišta osiguravača.

Član 26. **Štete koje nisu pokrивene osiguranjem**

1. Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu za štetu koja je nastala zbog ratnih operacija, pobuna, građanskih nemira, politički motivisanih napada, bačenog eksplozivnog sredstva, terorističkih delovanja grupe ili pojedinca.
 - 1.1. Osiguranik je dužan da dokaže da šteta nije prouzrokovana nekim od navedenih događaja.
2. Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu za štetu koja je prouzrokovana namerno ili prevarom ugovarača osiguranja, osiguranika ili korisnika.
 - 2.1. Ali ako se osigurani slučaj dogodio, osiguravač je dužan da nadoknadi štetu prouzrokovanu od strane lica za čije postupke osiguranik odgovara, bez obzira da li je šteta prouzrokovana namerno ili nepažnjom.

Član 27. **Primena uslova**

1. Za odnose koji nisu regulisani ovim uslovima, primenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.
2. Ako su odnosi koji su regulisani odredbama ovih Opštih uslova drugačije regulisani za pojedine vrste osiguranja, primenjivaće se odredbe Posebnih uslova za pojedine vrste osiguranja imovine.
3. Opšti uslovi za osiguranje imovine ABV 2021 usvojeni su na sednici Izvršnog odbora GRAWE osiguranja održanoj dana 30.08.2021. godine i primenjuju se od 01.09.2021. godine.